
Samtalet om Sverige

Sverige och coronapandemin i internationella nyhetsmedier och sociala medier

2 september -15 september 2020

Innehållsförteckning

Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media	3
USA och Storbritannien	6
Norge, Danmark och Finland	8
Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland.....	11
Ryssland, Ungern och Polen	16
Om bilden av Sverige utomlands	19
Bilaga. Förteckning över källor per språk/land	21

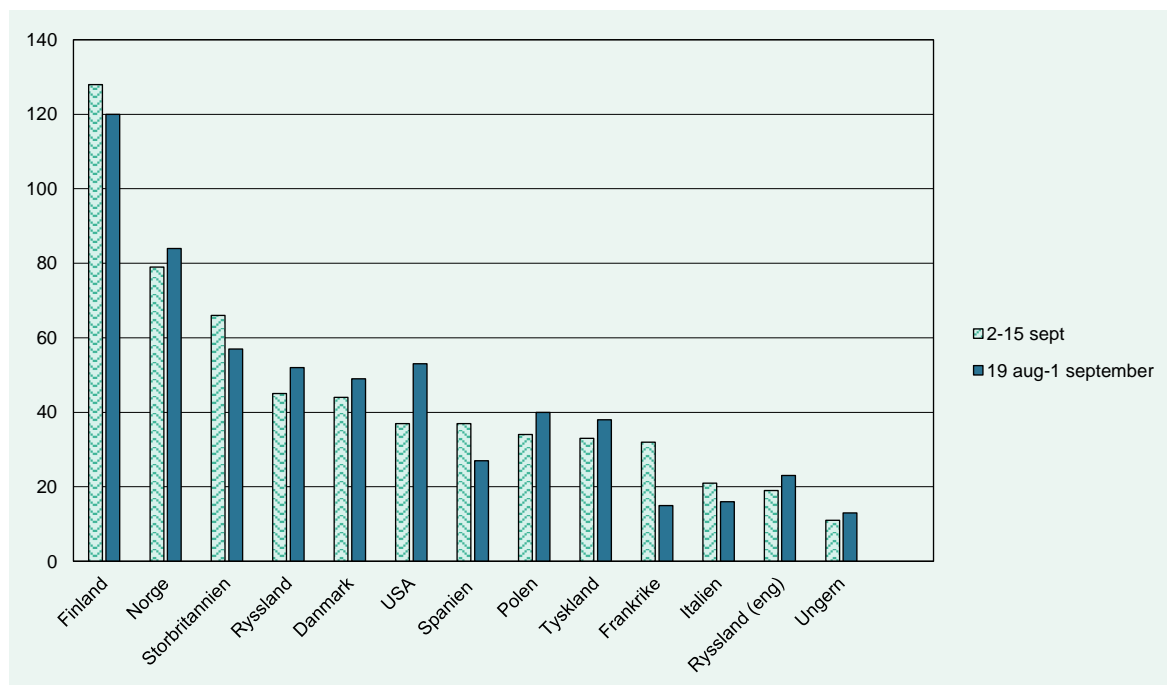
Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media

Rapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin har sedan början av mars väckt stort internationellt intresse. Det har förekommit många fördjupande reportage om Sverige och Sveriges strategi och vägval i internationella medier. Ett återkommande budskap är att Sverige har valt en egen väg i hanteringen av pandemin och Sverige jämförs ofta med andra länder. Det görs jämförelser mellan strategier, men också avseende t.ex. smittspridning, antal döda, reserestriktioner och den ekonomiska utvecklingen.

Tonaliteten i rapporteringen har under de senaste månaderna varierat mellan olika länder, på olika språk och mellan veckor. SI:s bedömning är att rapporteringen i huvudsak har varit neutral, men under ett par veckor i slutet av maj förekom mer rapportering med negativ tonalitet och de senaste veckorna har rapporteringen varit mer positiv. Sedan slutet av juli är den internationella nyhetsrapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin inte lika omfattande som tidigare under våren. Den internationella nyhetsrapporteringen har generellt varit faktabaserad.

Nyhetsrapporteringen 2 september till 15 september

Jämfört med tidigare tvåveckorsperiod (19 augusti – 1 september) har det publicerats ungefär lika många artiklar om Sverige totalt sett. Antalet nyhetsartiklar om Sverige har ökat i Finland, Storbritannien, Spanien, Frankrike och Italien. De artiklar som handlar om Sverige och coronapandemin utgör en mindre del av den totala rapporteringen om Sverige. På exempelvis tyska utgör rapporteringen om Sverige och corona knappt hälften av rapporteringen, men i de flesta länder är andelen betydligt mindre.

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige generellt under perioden 19 augusti – 1 september respektive 2 september-15 september i de nyhetsmedier som SI följer, där Sverige nämns i rubrik eller ingress.

Tonaliteten i rapporteringen om Sverige och coronapandemin har under perioden varit neutral till positiv, med vissa skiftningar mellan länder och språk. Det rapporteras just nu ofta om ett gynnsamt läge i Sverige med låg smittspridning i samhället. Sveriges strategi framställs fortsatt som ett alternativt sätt att hantera pandemin utan lockdown och i flera länder beskrivs vägvalet nu mer positivt och som ett mer långsiktigt hållbart alternativ. Det rapporteras också om att Sveriges hantering och restriktioner har varit mer konsekventa under pandemin. Sveriges statsepidemiolog Anders Tegnell och Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson citeras ofta i sammanhanget.

Andra nyheter om Sverige eller där Sverige förekommit i rapporteringen under perioden handlar bland annat om att ett svenskt laboratorium analyserat den substans som använts för att förgifta den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj.

- **USA och Storbritannien** – Rapporteringen om Sverige och coronapandemin är mindre omfattande än tidigare, särskilt i USA. Tonaliteten är neutral med positiva inslag. I båda länderna rapporteras det om situationen i Sverige med relativt låga smittotal just nu och andelen smittade i Sverige jämförs med de för de nordiska grannländerna. Det förekommer också rapportering om att det går relativt bra för svensk ekonomi i jämförelse med flera andra länder. Majoriteten av rapporteringen om Sverige tar upp andra nyheter än coronapandemin, bland annat rapporteras det om analyserna av substansen som förgiftade Aleksej Navalnyj och sport- och näringslivsnyheter.
- **Norge, Danmark och Finland** - Rapporteringen om coronapandemin utgör i varierande grad en del av nyhetsrapportering om Sverige. I Norge utgör den ungefär hälften av rapporteringen, medan den i Danmark utgör ungefär en tiondel. Tonaliteten i rapporteringen är fortsatt övervägande neutral. Andelen smittade i Sverige jämfört med andra nordiska länder är ett tema. Det rapporteras om att Norge och Danmark har högre andel smittade i befolkningen än vad Sverige har. I Finland har beslutet om att öppna för inresor från bland annat Sverige uppmärksamats, vilket även har följts av ett fokus på andelen smittade i Sverige.
- **Italien, Spanien, Frankrike, Tyskland** - I likhet med föregående period är coronapandemin inte huvudsakligt fokus i den senaste periodens rapportering om Sverige. Tonaliteten i rapporteringen om Sverige och coronapandemin är neutral till positiv, med fokus på att Sverige befinner sig i ett gynnsamt läge med exempelvis minskad smittspridning jämfört med utvecklingen i andra länder. Ibland ställs den positiva utvecklingen i relation till relativt höga dödstal. Sverige beskrivs som landet som gjort annorlunda och som nu ser en positiv utveckling. I exempelvis tyska medier frågar sig flera om Sverige gjort rätt ändå. Andra ämnen som förekommer i rapporteringen är sport, samhälls- och näringslivshändelser samt aktuella brottsfall.
- **Ryssland, Ungern och Polen** – Precis som under de föregående två veckorna dominerar andra nyheter än Sveriges hantering av coronapandemin rapporteringen om Sverige. Tonaliteten i rapporteringen om Sverige och corona är neutral till positiv. Fokus för rapporteringen är om Sveriges strategi långsiktigt kan visa sig vara den rätta. Det görs ibland jämförelser med smittspridningen i t ex Norge och Danmark och det konstateras att den nu är högre där än i Sverige. Andra nyheter om Sverige handlar bland annat om analyserna av substansen som förgiftade Aleksej Navalnyj och migrationsrelaterade frågor.

Samtalet om Sverige i social media

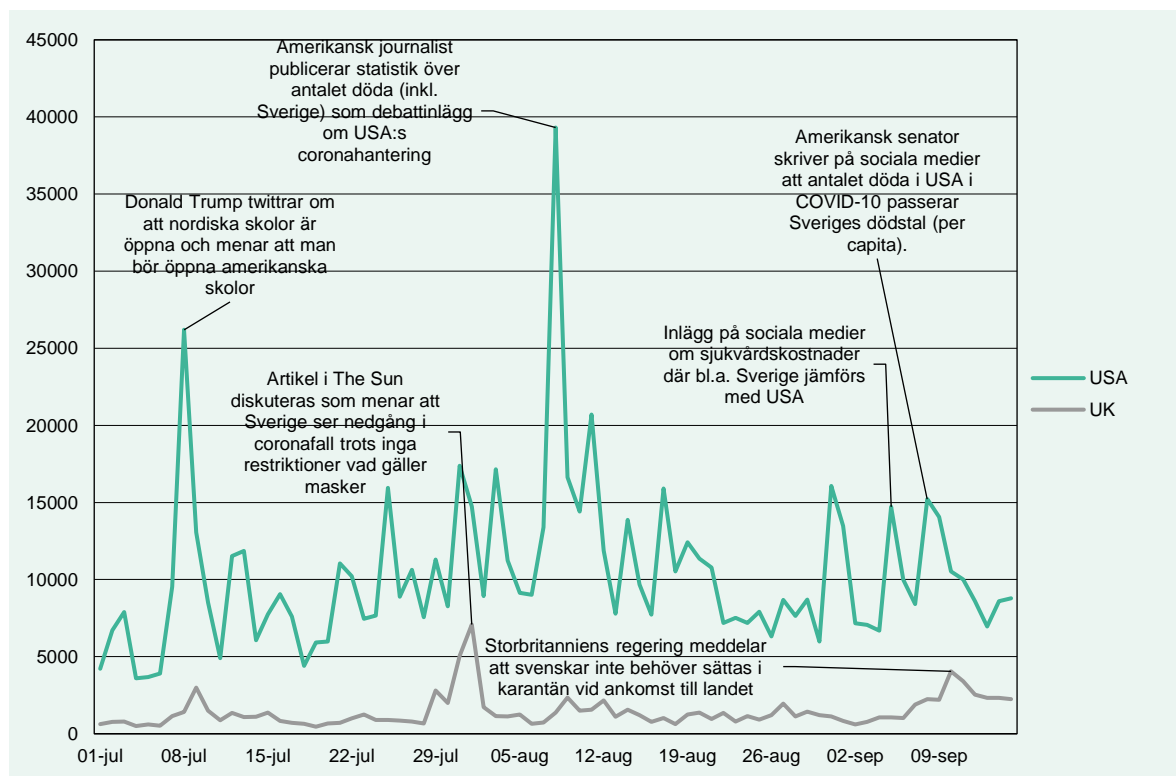
Som SI tidigare konstaterat är samtalet om Sveriges hantering av coronapandemin i sociala medier polariserat och liknande tendenser gäller även för de senaste två veckorna. Under den senaste perioden har antalet publiceringar i sociala medier inte haft några särskilda toppar och samtalet har inga anmärkningsvärt stora volymer. Antalet dödstal i covid-19 i Sverige är ett fortsatt diskussionsämne, ofta med olika infallsvinklar. I USA diskuterades det brett på sociala medier när USA passerade Sverige i antalet dödsfall per capita. Detta används stundtals som ett argument för USA:s misslyckande i hanteringen av coronapandemin. Bland europeiska länder, däribland i Spanien och Italien, lyfts däremot stundtals antalet döda i Sverige som tecken på att Sverige inte hanterat pandemin korrekt. Samtidigt tas det låga antalet nya dödsfall och intensivvårdade patienter i Sverige upp i bland annat Polen, Storbritannien och USA. Ofta förs det diskussioner om att Sverige inte genomgår en ”andra våg” av infektioner trots att skolor hållits öppna och att masktvång inte införts.

USA och Storbritannien

Samtalet i sociala medier

I sociala medier är USA det land som omnämner och diskuterar Sveriges coronasituation i störst utsträckning av de länder SI studerar. Under de senaste veckorna är det dock inte ett enskilt ämne som sticker ut. Att USA:s dödstal per capita passerar Sveriges antal döda diskuteras relativt brett. Bland annat använder den amerikanska senatoren Rand Paul detta som argument för att USA har svårigheter med att hantera coronapandemin. Återkommande teman i USA:s diskussioner om Sverige handlar om att Sverige inte infört masktvång och att skolor håller öppna. Ofta lyfts detta som argument för att inte införa hårdare restriktioner i USA och att Sveriges strategi är mer hållbar i längden.

I Storbritannien diskuterades den brittiska regeringens beslut att svenskar som reser till stora delar av Storbritannien inte längre behöver sättas i karantän vid ankomst. Att Sverige har få nya dödsfall i covid-19 diskuteras även ofta i Storbritannien. Ett flertal inlägg menar att man omvärderat sin syn på Sveriges hantering som en följd av det låga antalet nya dödsfall. Man anser att en ”soft lockdown” såsom i Sverige – utan masktvång och utan att stänga skolor – kanske är en hållbar lösning vad gäller coronapandemin.

Figur 2: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i USA och Storbritannien (på respektive språk) mellan 1 juli – 15 september.

Nyhetsrapporteringen i USA

- Omfattningen av rapporteringen om Sverige i USA är i linje med föregående period. Ungefär en fjärdedel av den senaste periodens nyhetsartiklar om Sverige handlar om Sveriges hantering av coronapandemin. Den övergripande tonen är neutral och saklig, med några artiklar vagt positiva.

-
- Ett par artiklar, i *Wall Street Journal* och *Bloomberg*, hävdar att Sveriges ekonomi kommer klara sig relativt väl genom pandemin.
 - Att Sverige nu har låga nivåer av smitta tas upp i ett par artiklar som även gör jämförelser bland de nordiska länderna. Detta i *Bloomberg* och *New York Times*.
 - Bland de 20 mest delade artiklarna om Sverige skrivna på engelska under perioden handlar ungefär hälften om Sveriges coronastrategi. Majoriteten av dessa har en positiv tonalitet och menar att Sveriges strategi har visat sig gynnsam. Den mest delade artikeln på temat är från *Daily Wire* som handlar om den låga nivån av smittspridning i Sverige.
 - Andra ämnen som förekommer i media är förgiftningen av Aleksej Navalnyj där ett svenskt laboratorium hjälpt till i undersökningen, sport, samt nöjesnyheter.

Nyhetsrapporteringen i Storbritannien

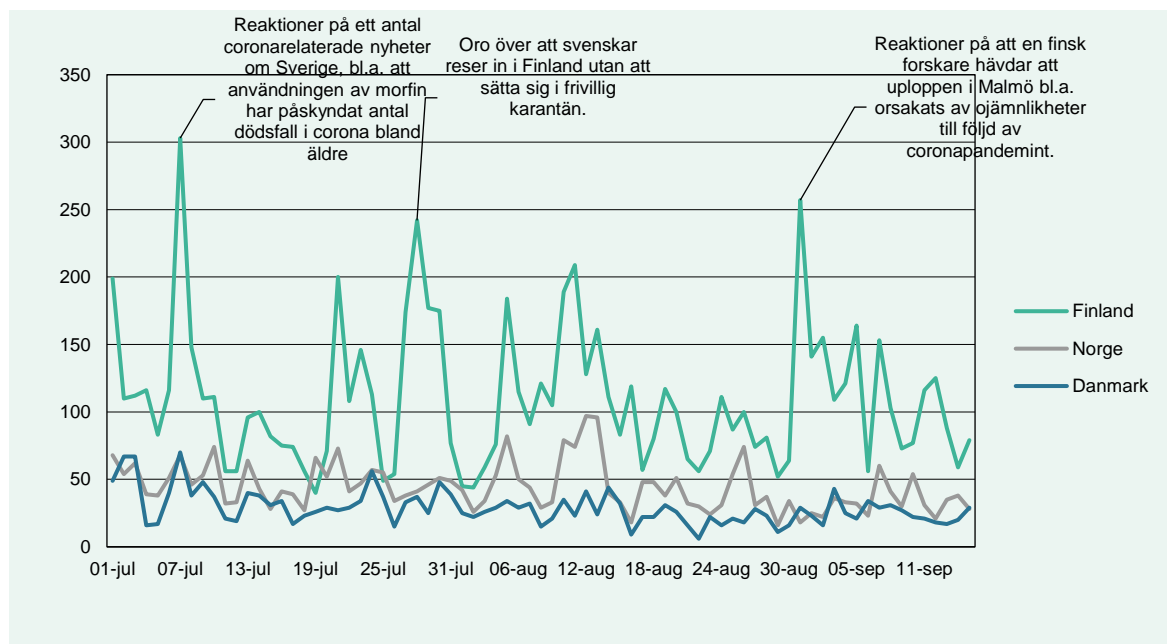
- Omfattningen av rapporteringen om Sverige i Storbritannien är i linje med föregående period. Ungefär en tredjedel av den senaste periodens nyhetsartiklar om Sverige handlar om Sveriges hantering av coronapandemin. Den övergripande tonen är neutral och saklig, med några artiklar tydligt positiva.
- Det huvudsakliga temat är den låga nivån av smitta och patienter på intensivvård, där Sverige ligger på lägre nivåer än Danmark och Norge. Jämförelser inom Norden är mycket vanliga. Detta beskrivs som att Sveriges strategi har varit lyckosam i det långa loppet, i bland annat *The Daily Mail*.
- Det faktum att Storbritannien öppnat en så kallad resekorridor till Sverige beskrivs kortfattat i ett flertal artiklar. Inför beslutet publicerade *The Telegraph* en opinionstext att det faktum att avsaknaden av en resekorridor till Sverige var ett politiskt motiverat beslut som inte reflekterade de aktuella smittotalen.
- Sveriges strategi omnämns fortfarande allmänt som en ”flockimmunitetsstrategi”. *The Times* och *The Telegraph* beskriver hur en viss grad av flockimmunitet kanske kan ha uppnåtts i Sverige. *The Guardian* understryker i en artikel att flockimmunitet inte var en aktiv strategi från Sveriges sida.
- Ett par nyhetsmedier rapporterar om ett fall där föräldrar anklagas för att ha tvångsisolerat sina barn utav rädsla för Covid-19. Dessa artiklar, i *the Guardian* och *Daily Mail*, sammanfattar även Sveriges strategi allmänt.
- Det faktum att ansiktsmasker inte är allmänt förespråkade i Sverige omnämns kortfattat och sakligt i ett antal artiklar men är inte i fokus.
- Andra ämnen som förekommer i media är förgiftningen av Aleksej Navalnyj där ett svenskt laboratorium hjälpt till i undersökningen, sport, samt nöjesnyheter.

Norge, Danmark och Finland

Samtalet i sociala medier

I Finland har inte ett enskilt ämne stuckit ut under de senaste två veckorna. Bland inläggen finns ofta jämförelser mellan Sverige och Finland, exempelvis vad gäller antal smittade, samt utvecklingen i ekonomin.

I Danmark och Norge är det för få inlägg för att uttala sig om något övergripande.

Figur 3: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Finland, Norge och Danmark mellan 1 juli – 15 september. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på norska

- Strax över hälften av de senaste två veckornas artiklar om Sverige handlar om landets hantering av coronapandemin. Förra tvåveckorsperioden var det en tredjedel av artiklarna som handlade om coronapandemin.
- Rapporteringen har varit övervägande neutral, precis som tidigare tvåveckorsperiod.
- I kontrast till förra periodens mer varierade rapportering om Sverige och corona har denna perioden helt dominerats av att Norge nu har gått förbi Sverige i antal coronasmittade i förhållande till invånarantalet (*NRK*, 2020-09-07, "Koronasmitten aukar raskare i Norge enn i Sverige"). Något som i fler artiklar lyfts som goda nyheter. Man skriver att gränsen nu öppnas mot sex nya regioner i Sverige och att man hoppas att gränsen mot grannlandet snart kan öppnas helt (*Nettavisen*, 2020-09-03, "Nå åpner grensene til Sverige igjen - men helsedirektøren har en klar advarsel").
- Rapporteringen som gäller Sveriges strategi tar upp kritiken från olika internationella håll om att Sverige inte rekommenderar munskydd (*ABC Nyheter*, 2020-09-10, "Sverige får munbindkritikk: «Alvorlig feil»"). Samtidigt får svenskarna beröm för att man verkar ha lärt sig att hålla avstånd och använda rätt hygienrutiner och på så sätt undvika att smitta andra.
- Man skriver också om ett uttalande från statsepidemiolog Anders Tegnell, som tolkas som att han tycker den svenska strategin är mer hållbar än den norska (*Nettavisen*, 2020-09-10, "Tegnell spurt om Sveriges strategi er bedre enn Norges: - Den har fungert"). Några norska

experter är kritiska till att flera länder nu menar att den svenska coronastrategin inte är så kontroversiell ändå. Smittvårnprofessor Bjørg Marit Andersen tycker att den svenska strategin har varit oetisk, dyr och människofientlig. (*Verdens Gang*, 2020-09-08, ”Mener «alle» følger Sveriges omstridte coronastrategi - norske eksperter er kritiske”).

- En nyhet som också lyfts är att svenska hälsomyndigheter nu ser på möjligheten att låta läkare rekommendera att personer över 16 år som bor tillsammans med en coronasmittad ska stanna hemma under inkubationstiden, något man har gjort i Norge sedan i mars.
- Andra nyheter som lyfts är ofta kopplat till kriminalitet, som nyheten om kriminella klaner, mordet på en 12-årig flicka i Norsborg i augusti och dubbelmordet i Linköping, eller sport och då ofta fotbollsrelaterade nyheter.

Nyhetsrapporteringen på danska

- Liksom tidigare i september handlar endast ett fåtal av de danska artiklarna om coronapandemin; ungefär en tiondel av artiklarna om Sverige.
- Tonaliteten i artiklarna om Sveriges hantering av coronapandemin är genomgående neutral, precis som under föregående tvåveckorsperiod.
- Artiklarna om Sveriges hantering av coronapandemin handlar framförallt om att Sverige nu har färre antal smittade per 100 000 invånare än Danmark. I en artikel tas det nordiska perspektivet upp och det konstateras att Sverige ligger bättre till än Norge vad gäller smittoläget. Danska experter lyfter dock fram det faktum att Danmark testar betydligt fler människor än Sverige och att siffrorna därför kan vara missvisande, men man nämner också att det kan bero på att svenskarna har vant sig vid restriktioner utan att ha haft en nedstängning och att vi därför kan hantera situationen bättre (*TV2*, 2020-09-06, ”Graferne peger på det, men er der virkelig færre smittede i Sverige end i Danmark lige nu?”).
- Man refererar också till statsepidemiolog Anders Tegnell och hans uttalande om att Sverige borde ha valt en medelväg, om vi hade vetat hur utvecklingen skulle bli (*Dansk Radio*, 2020-09-03, ”Smitten stiger: Nu har Danmark flere smittede end Sverige”). I en artikel säger epidemiologen Jonas Ludvigsson vid Karolinska institutet att Sverige har varit konsekventa i sin strategi och att man nu har fördel av det.
- Andra teman i rapporteringen om Sverige denna period är den danska politikern Rasmus Paludan, som nu hävdar att han är svensk medborgare och därför har rätt att resa in i landet, samt klankriminalitet och migrationsfrågor.

Nyhetsrapporteringen på finska

- Artiklar som handlar om coronapandemin utgör omkring en femtedel av all nyhetsrapportering om Sverige, vilket är något mindre än under föregående period.
- Tonaliteten är övervägande neutral, med enstaka inslag av positiv och negativ karaktär. Liksom tidigare period handlar det numera framförallt om en återrapportering kring utvecklingen i Sverige eller kring reserestriktioner. Djuplodande reportage eller krönikor om Sveriges coronahantering har inte förekommit under denna period.
- Rapporteringen vad gäller coronapandemin har denna period huvudsakligen kretsat kring att Finland valt att lätta på reserestriktionerna för resor bland annat från Sverige. Det handlar här främst om återrapportering av beslutet, samt att beslutet snabbt fick stor uppmärksamhet i svensk media (exempelvis *Ilta-Sanomat*, 2020-09-10, ”Suomen päätös höllentää matkustus-rajoituksia nousi pää-otsikoksi Ruotsissa – ”Ei vain voida eristäytyä loputtomiin”). I enstaka artiklar återfanns dock reaktioner på det finska beslutet. I en artikel intervjuas finländare om beslutet och ser det som positivt, men att ökat resande samtidigt innebär en risk

(*YLE*, 2020-09-11, ""Tervetuloa ruotsalaiset Suomeen!" – matkustusrajoitusten höllentäminen sai Kauppatorilla lähinnä kiitosta"). I andra artiklar uppmärksammas att Sverige under en tid knappt överskred gränsen för andel smittade som Finland satt för att tillåta inresor från landet (exempelvis *MVT Utiset*, 2020-09-12, "Ruotsin koronaluku ylitti Suomen hallituksen määräämän raja-arvon niukasti").

- I två artiklar summeras Sveriges coronahantering och liknas vid en Atlantångare, båda av samma skribent. Fokuset för artiklarna är att Sverige väljer att hålla fast vid sin strategi när andra länder väljer att lätta på restriktionerna. Sveriges strategi anses ha inneburit onödigt höga dödstal tidigare, men i denna fas av pandemin anses strategin vara klok (exempelvis *Aamulehti*, 2020-09-10, "Analyysi: Ruotsi on koronatoimissaan ketterä kuin valtamerilaiva").
- Återigen uppmärksammas att antalet svenskar som ansöker om finskt medborgarskap fortsatt är högre än normalt. Hittills i år är antalet ansökningar tre gånger så högt som under hela förra året (exempelvis *Ilta-Sanomat*, 2020-09-07, "Suomen kansalaisuutta on Ruotsissa haettu ennätysmäisen paljon").
- Utöver coronapandemin handlar rapporteringen om Sverige under perioden i stor utsträckning om sport, inte minst Finnkampen, men även om gängkriminalitet där statsminister Stefan Löfvens uttalande under regeringsförklaringen samt biträdande polischef Mats Löfvings uttalande i Ekots Lördagsintervju om släktbaserade kriminella nätverk uppmärksammas.

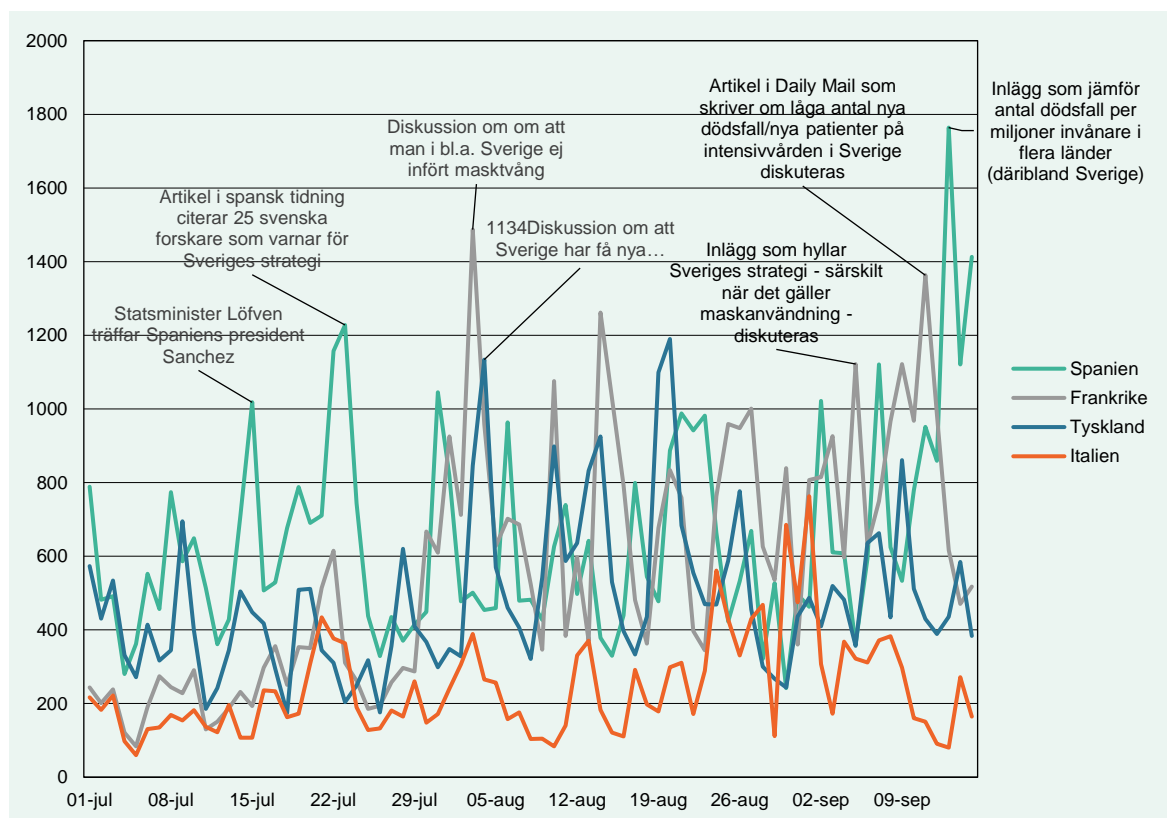
Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland

Samtalet i sociala medier

I Spanien förs vissa diskussioner om Sveriges hantering av coronapandemin. Stundtals lyfts statistik om antalet dödsfall i Sverige per miljon invånare, ofta jämfört med andra länder med relativt höga dödstal. Att man i Sverige inte har infört masktvång tas ibland upp i inlägg om Sveriges coronahantering. Att svenska skolor öppnade i Sverige under hösten lyfts även fram på sociala medier. Ett personporträtt av statsepidemiolog Anders Tegnell i argentinska *Clarín* får relativt stor spridning i Spanien.

I Frankrike får en artikel i brittiska *Daily Mail* stor spridning på sociala medier. Artikelns rubriken "Sweden has just 13 coronavirus patients in intensive care and has suffered an average of just one death per day in the last 10 despite avoiding lockdown". I Frankrike kommer även Sveriges inställning till ansiktsskydd upp i samband med diskussioner om Sveriges hantering. Att Sverige har anammat en strategi baserat på flockimmunitet är fortsatt återkommande.

Samtalet om Sverige på sociala medier i Tyskland har minskat något jämfört med tidigare period. En artikel publicerat av *NTV* som får stor spridning belyser de låga antal dödsfall i Sverige de senaste veckorna. I Italien går det inte att utröna några generella trender vad gäller samtalet om Sveriges hantering av coronapandemin på grund av för få inlägg.

Figur 4: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Spanien, Frankrike, Italien och Tyskland (på respektive språk) mellan 1 juli – 15 september. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på spanska

- Omfattningen av rapporteringen om Sverige på spanska är i linje med föregående period. Mindre än en tredjedel av den senaste periodens nyhetsartiklar om Sverige publicerade på spanska handlar om Sveriges hantering av coronapandemin. Den övergripande tonen är neutral och saklig, med några artiklar svagt positiva.
- Andra ämnen som förekommer i media är sport, näringslivsnyheter, samt uppmärksammade brott.
- Relaterat till Sverige och coronapandemin är den mest förekommande tematiken den minskade smittspridningen i Sverige de sista två veckorna. Däribland positiv rapportering såsom i *Euronews* (2020-09-09), att Sverige, trots mycket kritik, befinner sig i positivt läge med minskad smittspridning, tvärt emot utvecklingen i exempelvis Spanien och Frankrike, med ökande smittspridning. *La Vanguardia* (2020-09-09) rapporterar om testresultat som visar på antikroppar hos 7% av befolkningen. Även en studie av 2500 slumpmässigt utvalda personer, där ingen testade positivt för smitta, bekräftar minskad smittspridning i landen, enligt Karin Tegmark Wisell, Folkhälsomyndigheten.
- Sverige tas fortsatt upp som undantagslandet som inte infört lockdown och som förlitat sig på rekommendationer och inte infört många förbud och övergripande nedstängningar.
- Det rapporteras fortsatt om att den (outtalade) strategin är flockimmunitet, däribland *La Vanguardia* (2020-09-09): ”Den möjliga strävan efter flockimmunitet har varit en av de mest kontroversiella aspekterna av den svenska strategin mot coronaviruset, som baseras på många rekommendationer och vissa förbud, en mer avslappnad strategi som gjorde att skolor, barer och restauranger aldrig stängdes.” Rapporteringen lyfter fram att Sveriges dödlighet i covid-19 har varit högre än de övriga nordiska ländernas, och att Folkhälsomyndigheten förnekat att flockimmunitet är ett mål i sig, utan snarare en effekt av en strategi inriktad på att skydda riskgrupper.
- I rapporteringen förekommer fortfarande jämförelser av antalet dödsfall i Sverige med grannländerna och andra EU-länder, samt att det skett många dödsfall på äldreboenden (*CNN*, 2020-09-04).

Nyhetsrapporteringen på franska

- Under perioden har ett trettiotal artiklar om Sverige publicerats, men endast en mindre andel av dessa rapporterar om Sverige och coronapandemin. Knappt hälften av rapporteringen rör sporthändelser, där ett stort antal artiklar under perioden har handlat om fotbollsmatchen mellan Sverige och Frankrike i Nations League. Andra ämnen som förekommer i rapporteringen om Sverige handlar om samhällsfrågor såsom högerextremism och yttrandefrihet, aktualiserade brottsfall samt de senaste dagarna ett flertal artiklar om svenska och franska analysresultat i fallet Navalnyji.
- Tonen är överlag neutral och rapporteringen är nyanserad och saklig.
- De mest delade artiklarna handlar om de positiva effekterna av Sveriges coronastrategi. Medierna rapporterar om det lägsta antalet smittade i Stockholm sedan mars, utan att Sverige har infört vare sig karantän eller masktvång. Både statsepidemiolog Anders Tegnell och chefen för Smittskydd på Region Stockholm, Per Follin, kommenterar och förklarar. En annan positiv aspekt som lyfts fram är att trycket minskat betydligt inom den svenska intensivvården. 31 fall på IVA den 31 augusti, dvs sju gånger färre än i april. (*LCI 2020-09-03* “Coronavirus: en Suède, les indicateurs sont au plus bas depuis mars”).

-
- De har också varit stort medialt intresse för ett fall där barn blivit omhändertagna av sociala myndigheter sedan deras föräldrar hållit dem hemma av rädsla för coronaviruset.

Nyhetsrapporteringen på italienska

- Mindre än hälften av den senaste periodens nyhetsrapportering om Sverige handlar om Sveriges hantering av coronapandemin.
- Rapporteringen har varit övervägande neutral och saklig när det gäller coronahanteringen, samtidigt som både positiv (*Il Corriere* 2020-09-05; *MSN*: Coronavirus in Italia, Svezia, Regno Unito e Usa: ecco chi ha gestito meglio l'emergenza, secondo i cittadini_ samt *In Svezia pochi casi di coronavirus «La nostra strategia ha funzionato»*) och i mindre utsträckning även en kritisk ton förekommit (t.ex. *Il Fatto Quotidiano* 2020-09-06 och *Le Iene* 2020-09-07). Det rapporteras i positiva ordalag om ett minskat antal smittade och att den svenska strategin fungerat. Däremot rapporteras det kritiskt kring att Sverige haft högre dödstal och att siffrorna gällande smittspridning kan bero på en mindre omfattande testning i Sverige jämfört med i grannländerna. På ett övergripande plan är rapporteringen i italienska medier mer positiv i förhållande till tidigare period, och då främst kopplat till minskad smittspridning i Sverige.
- De teman som förekommer i rapporteringen om Sverige och coronapandemin är Sveriges strategi i sin helhet, smittspridningen i Sverige och flockimmunitet.
- Rapporteringen om Sveriges strategi hanterar bland annat frågan om huruvida Sveriges strategin, som man beskriver som inte lika långtgående vad gäller begränsningar av medborgares friheter genom lockdown, nu visar sig lyckosam (*MSN* 2020-09-05 och *Il Corriere* 2020-09-05). Statsepidemiolog Anders Tegnell's uttalande om att den svenska strategin fungerat i det långa loppet tas upp i flera nyhetsmedier (bl.a. *MSN*, *Il Corriere*, *Il Fatto Quotidiano* och *Le Iene*), med blandad tonalitet. I *MSN* hänvisas till att internationell medierapportering påpekar att Sveriges strategi förvisso lett till fler dödsfall jämfört med lockdown, men färre än i Storbritannien där man först ville hålla samhället öppet men senare införde lockdown. Där refereras även till en nyligen publicerad undersökning genomförd av Pew Research Center som visar att 74% av italienarna respektive 71% av svenskarna är nöjda med hur deras regeringar hanterat pandemin, trots att Sverige haft bland de högsta dödsfallen per antal invånare. I USA och i Storbritannien är andelen medborgare som är missnöjda med landets hantering över 50%.
- I flera medier rapporteras om antalet covidsmittade de senaste två veckorna (med hänvisning till *European Centre for Disease Control*), om resultat av genomförda tester och även att Sverige genomför färre tester än många andra länder, inklusive grannländerna. *Database Italia* (2020-09-03) rapporterar om att den svenska strategin har varit långsiktigt hållbar och att Sverige nu har bland de lägsta andelarna smittade i världen samtidigt som samhället inte varit helt nedstängt. Statsepidemiolog Anders Tegnell citeras angående att den svenska strategin är hållbar över tid och att det nu ger resultat.
- Det rapporteras även fortsatt om antal dödsfall och flockimmunitet i Sverige. Bland periodens mest delade artiklar finns en kritisk artikel i *Il Corriere* (2020-09-05) om att det är svårt att se fördelarna med Sveriges strategi mot bakgrund av antalet dödsfall. I artikeln citeras Karin Tegmark Wigsell vid Folkhälsomyndigheten om resultat från en studie av 2 500 slumpvist utvalda där ingen smitta påvisades, vilket skulle tyda på att det inte finns en utbredd smitta bland de som inte har symptom. I artikeln citeras även virologen Lena Einhorn om att det är osannolikt att Oslo och Köpenhamn kommer att få lika höga dödstal som Stockholm uppvisat. Även i *Le Iene* (2020-09-07) är rapporteringen kritisk till Sveriges hantering med hänvisning

till jämförelser mellan länder vad gäller dödsfall och smittspridning, samt att den tillfälliga minskningen i antal fall beror på mindre utbredd testning än i grannländerna. I artikeln framförs att strategin som hade som mål att nå flockimmunitet misslyckats, och att den strategi som Sverige valt hade blivit en katastrof i Italien.

- Andra teman som förekommer i rapporteringen om Sverige är oroligheter och våld i Sverige, vilket tagits upp i flera medier, samt sportnyheter och viss näringslivsrapportering.

Nyhetsrapporteringen på tyska

- Omfattningen av rapporteringen om Sverige i tyska medier har ungefär samma volym som föregående period, och ungefär samma andel av artiklarna, kring hälften, handlar om Sveriges hantering av coronapandemin. Av periodens mest delade artiklar har nio av tio fokus på covid-19 i Sverige. Tonaliteten är neutral, informativ och saklig, men i relation till föregående period är det en betydligt mer positiv ton, vilket beror på att flera artiklar rapporterar om det gynnsamma läget i Sverige gällande exempelvis dödsfall och smittspridning.
- Det finns ett antal olika spår inom rapporteringen om Sverige och coronapandemin där Sveriges ”alternativa väg” fortsätter att intressera och är en aspekt som förekommer genomgående i rapporteringen.
- Gemensamt för de flesta artiklar är budskapet att Sveriges omdiskuterade och annorlunda strategi ser ut att ha haft effekt, och att omvärlden erkänner detta. Flera medier rapporterar om att andelen positiva testresultat är rekordlåg (*Faz*, 2020-09-08, ”Quote der Positiv-Tests in Schweden so niedrig wie nie”; *Süddeutsche Zeitung*, 2020-09-08, ”Corona weltweit: Positiv-Rate in Schweden niedrig”). Andra går rakt in på att Sverige helt enkelt haft rätt (t.ex. *Focus*, 2020-09-10, ”Schweden sieht sich in Pandemie-Sonderweg bestätigt”; *Tagesspiegel*, 2020-09-08 ”Schweden auf erfolgreichem Corona-Kurs”). Den gynnsamma situationen i Sverige just nu ställs dock mot bakgrund av Sveriges annorlunda strategi och relativt höga dödssiffror.
- Den mest delade artikeln (*Focus*, 2020-09-02, ”Schweden pocht auf Alleingang: Keine Masken sicherer als die schlampige Nutzung”) handlar om Sveriges och Folkhälsomyndighetens inställning till ansiktsmasker mot bakgrund av att situationen i Sverige vad gäller coronasmitta ser ljus ut för närvarande.
- Andra teman som förekommer är att få personer intensivvårdas för covid-19 i Sverige (*Bild-Zeitung*, 2020-09-09, ”Coronavirus in Schweden: Nur noch 13 Corona-Kranke auf Intensivstationen”; *Die Welt*, 2020-09-10, ”Coronavirus: Schweden meldet nur noch 13 Intensivpatienten”). I *Bild-Zeitung* presenteras dessutom teorin från forskare vid George Mason University i USA att Sveriges många covid-dödsfall kan förklaras av att influensasäsongen 2018/2019 var ovanligt mild, särskilt i jämförelse med grannländerna. En konsekvens av detta är att många sköra personer i Sverige dog i början av coronapandemin i stället för under föregående vinterns influensavåg.
- Flera personer citeras i rapporteringen om läget i Sverige. David Nabarro, speciell rapportör för WHO, beskrev Sverige i en radiointervju som en förebild för hur man ska hantera en pandemi på lång sikt. (*Taz*, 4 september, ”Maßnahmen gegen Corona: Schweden rüstet sich für den Herbst”).
- Statsminister Stefan Löfven, vid en presskonferens i Berlin, citeras vad gäller föreställningen om att det varit ’business as usual’ i Sverige under coronapandemin (*Tagesspiegel*, 3 september, ”Die Schweden haben ihr Leben dramatisch verändert“).
- Även flera svenska experter citeras i media, däribland epidemiologen Jonas Ludvigsson, KI, om att Sveriges strategi varit konsekvent och hållbar; att det föreligger en lägre risk för

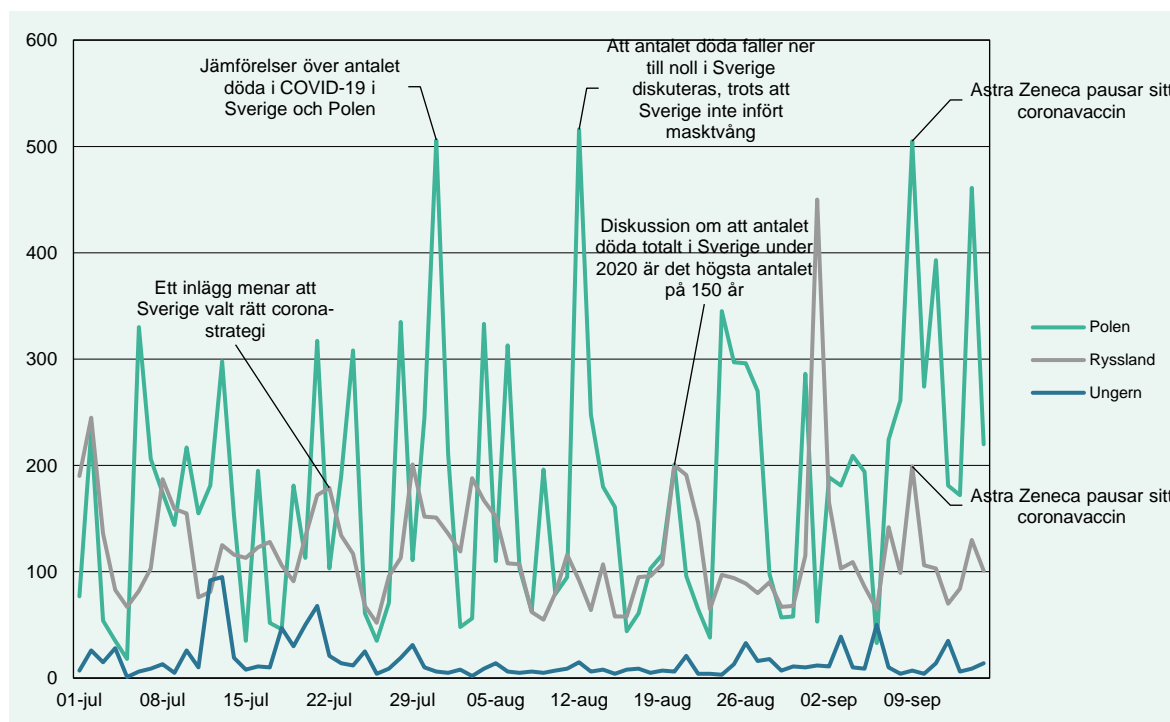
spridning än andra länder; och att Sverige har en högre immunitetsnivå i befolkningen än de flesta andra länder. (*Bild*, 8 september ; *Focus*, 10 september). Även statsepidemiolog Anders Tegnell förekommer i flera medier (bl.a. *Tagesspiegel*, 9 september, ”Schweden feiert Etappenerfolg in Corona-Pandemie”). Folkhälsomyndighetens GD Johan Carlson citeras om en gynnsam situation i Sverige och menar att i synnerhet länder som införde "lockdown" mycket tidigt nu har ett ökande antal infektioner. (*Unzensuriert*, 2 september, ”Schweden hängt "Lockdown"-Staaten ab: Kaum Neuinfektionen, kaum Tote”).

- Andra teman som förekommer i tyska nyhetsmedier är viss fortsatt rapportering om våld och oroligheter i Sverige, ett fåtal artiklar om det kontantlösa samhället är samt ett flertal artiklar om att ett labb i Sverige har bekräftat substansen novichok i anslutning till den misstänkta förgiftningen av ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj.

Ryssland, Ungern och Polen

Samtalet i sociala medier

I både Polen och Ryssland uppmärksammas svensk-brittiska Astra Zenecas tillfälliga beslut om att pausa forskningen kring ett nytt vaccin mot coronaviruset. I Ungern är det för få inlägg för att uttala sig om något övergripande.

Figur 5: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Ryssland, Polen och Ungern (på respektive språk) mellan 1 juli – 15 september. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på ryska

- De senaste två veckorna har endast två artiklar tagit upp Sveriges hantering av coronapandemin. Båda har haft en positiv tonalitet.
- En av artiklarna om Sveriges hantering av coronapandemin är bland de mest delade artiklarna om Sverige. Artikeln med rubriken "Vinter utan avstängning: Europa bestämde sig för att följa Sveriges exempel och inte låsa sig från viruset" kommer från BBC och fokus är på att Europa önskar undvika ytterligare nedstängningar. Det tas upp att det ibland finns en förväntan om att göra på "svenskt sätt".
- En annan artikel, från MKRU, lyfter att svenska experter anser att den svenska modellen för att bekämpa coronapandemin har fungerat. Det framgår i artikeln bland annat att antalet smittade har minskat sedan sommaren och att Sverige har den femte högsta dödligheten per capita i Europa. Johan Karlsson, generaldirektör för Folkhälsomyndigheten, citeras och uppger att Sveriges strategi är hållbar och konsekvent.
- De artiklar som handlar om Sverige i övrigt domineras av nyheten om att laboratorier i Frankrike och Sverige bekräftat att den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj förgiftats med nergiftet novitjok. I övrigt förekommer temat migration i rapporteringen och det framgår bland annat att statsminister Stefan Löfven har ändrat ståndpunkt och nu menar att det finns samband mellan ett stort antal migranter, bristfällig integration och Sveriges brottsituation.

Det rapporteras också om det nyskapade Arabiska partiet. Andra nyheter handlar bland annat om NordStream 2 och om att ett ryskt stridsplan uppges ha stoppat ett svenskt respektive amerikanskt flygplan över Östersjön.

Nyhetsrapporteringen på engelska (Ryssland)

- Endast en artikel tar upp Sveriges hantering av corona. Artikeln i Sputnik News har en neutral till positiv tonalitet. Den tar upp att Norge och Danmark nu har högre smittspridning än Sverige och att Sveriges kritiserade strategi i längden kan visa sig vara framgångsrik. Statsepidemiolog Anders Tegnell citeras kring den negativa utvecklingen med ökad smittspridning i Europa och uppges säga att Sverige är ett undantag.
- I övrigt handlar rapporteringen huvudsakligen om migrationsrelaterad brottslighet och militära frågor. Det framgår bland annat att statsminister Stefan Löfven ändrat ståndpunkt och nu uppger att det finns samband mellan migration, bristfällig integration och brottslighet.

Nyhetsrapporteringen på ungerska

- Endast ett par av de senaste två veckornas artiklar handlar om Sveriges hantering av coronapandemin, medan mer än hälften av de mest delade artiklarna tar upp detta ämne. Alla artiklar som handlar om Sveriges hantering av coronapandemin har en positiv tonalitet. SI noterar att en del medier som tidigare varit kritiska till Sveriges hantering av coronapandemin nu inte har fokus på Sverige, men tar upp att samhällen inte bör stängas ner, av bland annat ekonomiska skäl.
- I de artiklar som tar upp Sveriges hantering av coronapandemin nämns Sverige ofta som ett positivt exempel och det rapporteras om att Sverige verkar ha den mest hållbara modellen. I vissa fall, t ex i mandiner, rapporteras om att den ungerska regeringen nu försöker följa den svenska vägen. Flera artiklar, t ex på www.szeretlekmagyarorszag.hu, uppger att hela EU följer den svenska modellen.
- Statsepidemiolog Anders Tegnell förekommer i nyhetsrapporteringen, t ex i Blickr och Napi. Det rapporteras om att han är både hyllad och kritiserad och det framgår också att Tegnell vill ha en hållbar strategi och inte tror på snabba lösningar för att möta coronapandemin. I rapporteringen lyfts också att antalet smittade sjunker i Sverige och att Tegnell tror att infektionen fortsatt kommer vara på en låg nivå, men att lokala utbrott kan förekomma. Tegnell uppges säga att skydd av unga nu är högsta prioritet, utöver skyddet av äldre. Sveriges decentraliserade system beskrivs ibland och det anges som en förklaring till att Tegnell har kunnat agera med stor frihet.
- I övrigt handlar flera artiklar om förgiftningen av den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj. Det framgår att ett svenskt laboratorium har verifierat att Navalnyj förgiftades av nervgiftet novitjok. Även idrott- och sportrelaterade nyheter förekommer i rapporteringen.

Nyhetsrapporteringen på polska

- Antalet artiklar om Sveriges hantering av coronapandemin har minskat kraftigt jämfört med föregående tvåveckorsperiod och knappt tjugo procent av artiklarna som berör Sverige tar upp detta ämne. Bland de mest delade artiklarna handlar bara en artikel från Rzeczpospolita om Sveriges hantering av coronapandemin. All rapportering om Sveriges hantering av pandemin har varit neutral och positiv.
- Fokus i rapporteringen är den minskade smittspridningen i Sverige. Det görs jämförelser mellan Sverige respektive Norge och Danmark, där smittspridningen ökar.
- Johan Carlson, generaldirektör för Folkhälsomyndigheten, citeras i flera medier, till exempel i Tvn24, kring Sveriges linje med rekommendationer och information till medborgarna.

-
- I övrigt handlar nyhetsrapporteringen i hög grad om gängkriminaliteten i Sverige. Det gäller både de nyhetsartiklar som publicerats under de senaste två veckorna och de mest delade artiklarna under perioden. Att den belarusiska oppositionsledaren Volha Kavalkava träffade Ann Linde under ett besök i Sverige omnämns också i rapporteringen, liksom att ett svenskt laboratorium bevisat att den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj förgiftats av nervgiftet novitjok.

Om bilden av Sverige utomlands

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden.

Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Under hösten kommer SI varannan vecka ta fram rapporter som sammanfattar rapporteringen om Sverige kollat till coronapandemin på 12 språk och samtalet i social media.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top> , <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I rapporten presenteras en sammanfattning och bedömning av innehållet i de nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19 i de största nyhetsmedierna³, samt de mest delade artiklarna oavsett nyhetsmedia.

I rapporten presenteras nyhetsartiklar respektive inlägg på sociala medier, bloggar och forum för alla språk/länder som SI följer. För nyhetsmedier presenteras antal artiklar om Sverige generellt, medan volymerna för sociala medier enbart inkluderar inlägg där både Sverige och coronapandemin nämns. Det material som samlas in består av digitala nyhetsartiklar, inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum.

SI har gjort vissa förändringar i hur vi tar fram och analyserar underlaget sedan vi började publicera regelbundna rapporter i mitten av mars 2020. Förändringar som gjorts är exempelvis hur sökningarna har konstruerats, vilka källor som inkluderas och vilka verktyg som används för att ta fram och bearbeta underlagen. Dessa förändringar gör att resultaten som presenteras i SI:s rapporter inte är jämförbara med varandra.

³ Se bilaga för förteckning av medier.

Bilaga. Förteckning över källor per språk/land

Engelska – USA

nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com
chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com
nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com
foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com
apnews.com thehill.com npr.org latimes.com

Engelska – Storbritannien

thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk
inews.co.uk www.birminghammail.co.uk www.manchestereveningnews.co.uk
www.heraldscotland.com www.scotsman.com www.irishtimes.com www.independent.ie
metro.co.uk www.metro.news www.standard.co.uk www.express.co.uk www.bbc.co.uk
economist.com news.sky.com www.spectator.co.uk theguardian.com

Ryska

tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru
rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru
fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru

Ryska (engelskspråkiga medier)

sputniknews.com RT.com tass.com

Arabiska

SI bevakar endast mest delade artiklar på arabiska. Därför kan inte någon heltäckande lista för bevakade medier uppges.

Spanska

elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es
abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com infobae.com eleconomista.es larazon.es
es.euronews.com

Italienska

ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com
internazionale.it msn.com left.it tg24 sky.it ilsecoloxix.it ilmessengero.it rep.repubblica.it tg1.rai.it

Franska

lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com
franceinfo.fr lci.fr afp.com

Tyska

bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de
rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de
spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

Ungerska

nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu
hirtv.hu atv.hu rtl.hu

Polska

wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newsweek.pl wsieciprawdy.pl
dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info
tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

Norska

vg.no nrk.no dagbladet.no tv2.no nettavisen.no aftenposten.no abcnyheter.no dagsavisen.no e24.no
morgenbladet.no

Finska

hs.fi is.fi iltalehti.fi hbl.fi kauppalehti.fi helsinkitimes.fi yle.fi radionova.fi mtvuutiset.fi stt.fi
supla.fi aamulehti.fi ts.fi kaleva.fi savonsanomat.fi nelonen.fi

Danska